

U S T A W A

z dnia..... 2017 r.

o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ubezpieczenie społeczne rolników, zwane dalej „ubezpieczeniem”, obejmuje, na zasadach określonych w ustawie, rolników i pracujących z nimi domowników oraz pomocników rolnika, którzy:

 - 1) posiadają obywatelstwo polskie lub
 - 2) są uprawnieni do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 87 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, 1292, 1321, 1428, 1543) lub są zwolnieni na podstawie przepisów szczególnych z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę.”;
- 2) w art. 6 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) pomocniku rolnika – rozumie się osobę, z którą rolnik podlegający ubezpieczeniu, zawarł umowę o pomocy przy zbiorach, o której mowa w art. 91a.”;
- 3) w art. 7 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy pomocnik rolnika, wyłącznie w zakresie ograniczonym do świadczeń określonych w art. 9 pkt 1.”;
- 4) w art. 11 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku pomocnika rolnika za wypadek przy pracy rolniczej uznaje się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas wykonywania przez pomocnika rolnika czynności określonych w umowie o pomocy przy zbiorach, o której mowa w art. 91a.”;
- 5) w art. 36 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Decyzje w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, dotyczących pomocnika rolnika oraz w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 9, Prezes Kasy wydaje w sprawach spornych.”;
- 6) w art. 37:
 - a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Pomocnika rolnika zgłasza się do ubezpieczenia w ciągu 3 dni od dnia zawarcia umowy o pomocy przy zbiorach, o której mowa w art. 91a.”;
 - b) w ust. 4 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) rejestrach spraw dotyczących zezwoleń na pracę, zezwoleń na pracę sezonową oraz oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2043 oraz z 2017 r. poz. 2, 38, 624 i 715

- prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.”;
- 7) w art. 40 dodaje się ust. 3–5 w brzmieniu:
„3. Składki na ubezpieczenie za pomocnika rolnika opłaca się jednorazowo za cały okres, na który zawarto umowę o pomocy przy zbiorach, o której mowa w art. 91a. Termin płatności wynosi 3 dni od dnia zgłoszenia do ubezpieczenia.
4. W przypadku zwiększenia wysokości miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w okresie podlegania temu ubezpieczeniu, rolnik jest obowiązany bez wezwania do dopłaty różnicy w wysokości składki na ubezpieczenie za pomocnika rolnika.
5. Termin dopłaty różnicy w wysokości składki, o której mowa w ust. 4, upływa 3 dnia pierwszego miesiąca kwartału, w którym obowiązuje zwiększona wysokość składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie.”;
- 8) w art. 43 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Kasa wydaje legitymacje dla emerytów, rencistów oraz członków ich rodzin.”;
- 9) w art. 67:
a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Radę Rolników w liczbie 25 członków powołuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi spośród kandydatów zgłoszonych przez społeczno-zawodowe organizacje rolników i związki zawodowe rolników indywidualnych o ogólnokrajowym zakresie działania.”,
b) ust 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi przed upływem kadencji Rady Rolników:
1) odwołuje członka, jeżeli złożył on rezygnację;
2) może odwołać członka:
a) po zasięgnięciu opinii Rady Rolników, jeżeli bez usprawiedliwionych przyczyn nie bierze on udziału w pracach Rady Rolników, w okresie czterech kolejnych posiedzeń plenarnych lub jeżeli zachodzą istotne przeszkody w jego dalszym udziale w pracach Rady Rolników lub
b) jeżeli o odwołanie wystąpiła organizacja zgłaszająca.”;
- 10) po art. 77 dodaje się art. 77a w brzmieniu:
„Art. 77a. 1. Ze środków funduszu składkowego mogą być wspierane działania ze sfery zadań publicznych, wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 6, 10, 15 i 23 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 60, 573 i 1909), oraz działania na rzecz:
1) zapobiegania wypadkom i nieszczęśliwym zdarzeniom w gospodarstwach rolnych,
2) rehabilitacji leczniczej,
3) pomocy w zakresie likwidacji szkód zaistniałych w gospodarstwach rolnych w wyniku klęsk żywiołowych i innych sytuacji kryzysowych
– na rzecz ubezpieczonych i świadczeniobiorców oraz członków ich rodzin, o których mowa w art. 29 ust. 2.
2. Do ubiegania się o wsparcie z funduszu składkowego na realizację działań wymienionych w ust. 1, są uprawnione:
1) organizacje pożytku publicznego, które zgodnie ze statutem prowadzą działalność na rzecz rolników i członków ich rodzin;
2) organizacje społeczne i zawodowe, które zgodnie ze statutem prowadzą działalność na rzecz rolników i członków ich rodzin;

- 3) związki zawodowe rolników indywidualnych;
- 4) izby rolnicze.

3. Wspieranie działań, o którym mowa w ust. 1, odbywa się w trybie i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

4. Ze środków funduszu składkowego mogą być współfinansowane programy zdrowotne i programy polityki zdrowotnej, polegające na profilaktyce chorób, w tym chorób zawodowych w rolnictwie, dla ubezpieczonych i świadczeniobiorców oraz członków ich rodzin, o których mowa w art. 29 ust. 2.

5. Fundusz składkowy może finansować ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków na rzecz ubezpieczonych i świadczeniobiorców oraz członków ich rodzin, o których mowa w art. 29 ust. 2. W tym celu fundusz składkowy może zawierać umowy ubezpieczeniowe z zakładami ubezpieczeń, działającymi na podstawie ustawy z dnia 1 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170, 1089 i 1926).

6. Podejmowanie zobowiązań w celu realizacji wydatków, o których mowa w ust. 1, 4 i 5, nie jest dopuszczalne w okresie spłaty kredytu, o którym mowa w art. 77 ust. 4, i może nastąpić wyłącznie, jeżeli w danym roku są zagwarantowane środki na funduszu składkowym na finansowanie wydatków, o których mowa w art. 77 ust. 1 i 2.”;

- 11) w art. 81a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes Kasy, w porozumieniu z Radą Rolników, może tworzyć fundusz motywacyjny w ramach odpisu na fundusz administracyjny, naliczanego z funduszu składkowego, o którym mowa w art. 79 ust. 2 pkt 1, ustalając wysokość środków tego funduszu w danym roku kalendarzowym w wysokości nie niższej niż 4% planowanych wydatków funduszu składkowego.”;

- 12) art. 83 otrzymuje brzmienie:

„83. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia gospodarki finansowej Kasy, w tym tryb sporządzania planu rzeczowo-finansowego Kasy, państwowych funduszy celowych i funduszu składkowego, będących w dyspozycji Prezesa Kasy, i dokonywania w nich zmian oraz gromadzenia i wydatkowania środków, jak również lokowania wolnych środków funduszu administracyjnego oraz funduszu prewencji i rehabilitacji, mając na względzie zapewnienie prawidłowego przepływu tych środków.”;

- 13) po rozdziale 7 dodaje się rozdział 7a w brzmieniu:

„Rozdział 7a

Umowa o pomocy przy zbiorach

Art. 91a. 1. Przez umowę o pomocy przy zbiorach pomocnik rolnika zobowiązuje się do świadczenia pomocy przy zbiorach owoców lub warzyw w określonym miejscu w gospodarstwie rolnika przez określony okres, a rolnik do zapłaty określonego wynagrodzenia za świadczoną pomoc .

2. Pomoc przy zbiorach owoców i warzyw, obejmuje następujące czynności:

- 1) zrywanie lub zbieranie owoców lub warzyw;
- 2) usuwanie zbędnych części roślin;

- 3) klasyfikowanie lub sortowanie zerwanych lub zebranych owoców lub warzyw, lub wykonywanie innych czynności mających na celu przygotowanie tych owoców lub warzyw do transportu, przechowywania lub sprzedaży;
- 4) wykonywanie innych czynności bezpośrednio poprzedzających lub następujących po zbiorze, ściśle z nim związanych.

3. W umowie o pomocy przy zbiorach określa się szczegółowy zakres czynności wykonywanych na podstawie tej umowy przez pomocnika rolnika.

Art. 91b. Umowę o pomocy przy zbiorach zawiera się na piśmie przed rozpoczęciem świadczenia pomocy przy zbiorach.

Art. 91c. 1. Świadczenie pomocy przy zbiorach jednemu rolnikowi nie może trwać dłużej niż 90 dni w roku kalendarzowym przez jednego pomocnika rolnika, bez względu na liczbę zawartych z tym rolnikiem umów o pomocy przy zbiorach.

2. Każdej ze stron umowy o pomocy przy zbiorach przysługuje prawo wypowiedzenia umowy. Umowa ulega rozwiązaniu z chwilą wypowiedzenia, chyba że strony w umowie postanowiły inaczej.

Art. 91d. Rolnik jest obowiązany do zapewnienia pomocnikowi rolnika odpowiednich narzędzi niezbędnych do świadczenia pomocy przy zbiorach.

Art. 91e. Pomocnik rolnika jest obowiązany do osobistego świadczenia pomocy przy zbiorach.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5a po pkt 23 dodaje się pkt 23a w brzmieniu:
„23a) umowie o pomocy przy zbiorach – oznacza to umowę o pomocy przy zbiorach, o której mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277, z późn. zm.²⁾).”;
- 2) w art. 21 w ust. 1:
 - a) pkt 8a otrzymuje brzmienie:
„8a) zasiłek macierzyński otrzymany na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników;”;
 - b) w pkt 143 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 144 w brzmieniu:
„144) wartość wyżywienia i zakwaterowania zapewnionego przez rolnika pomocnikowi rolnika w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.”;
- 3) w art. 24 dodaje się ust. 21 w brzmieniu:
„21. Dochodem z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach jest przychód z tego tytułu.”;
- 4) w art. 26 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Podstawę obliczenia podatku, z zastrzeżeniem art. 29-30c, art. 30e i art. 30f, stanowi dochód ustalony zgodnie z art. 9, art. 24 ust. 1, 2, 3b-3e, 4-4e, 6 i 21 lub art. 24b ust. 1 i 2, lub art. 25, po odliczeniu kwot.”;
- 5) w art. 42a dotychczasową treść art. 42a oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Przepis ust. 1 ma zastosowanie również do rolnika, który dokonuje wypłaty należności z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach.”;
- 6) w art. 44 po ust. 1g dodaje się ust. 1h w brzmieniu:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2048 oraz z 2017 r. poz. 60, 528, 648, 859, 1089, 1428, 1448, 1530 i 1971.

„1h. Podatnik uzyskujący przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, na podstawie umowy o pomocy przy zbiorach może w ciągu roku podatkowego wpłacać zaliczki miesięczne, stosując do uzyskanego dochodu najniższą stawkę podatkową określoną w skali, o której mowa w art. 27 ust. 1. Przy obliczaniu zaliczki podatnik może stosować wyższą stawkę podatkową określoną w skali, o której mowa w art. 27 ust. 1.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, 1292, 1321, 1428 i 1543) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 88j:
 - a) w ust. 2b pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) nie zgłasza do ubezpieczenia społecznego pracowników lub innych osób objętych obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym albo nie zgłasza pomocników rolnika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników do tego ubezpieczenia, lub”;
 - b) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Wojewoda może pozyskać nieodpłatnie z systemu teleinformatycznego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, przy wykorzystaniu systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy, informacje w celu ustalenia okoliczności, o których mowa w ust. 2b pkt 3 i 4, dotyczących pomocnika rolnika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, będącego cudzoziemcem.”;
 - c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Uprawnienia określone w ust. 5, 7 i 7a przysługują organowi wyższego stopnia w postępowaniu odwoławczym.”;
- 2) w art. 88z:
 - a) w ust. 6 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) nie zgłasza do ubezpieczenia społecznego pracowników lub innych osób objętych obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym albo nie zgłasza pomocników rolnika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników do tego ubezpieczenia, lub”;
 - b) po ust. 10 dodaje się ust. 10a w brzmieniu:

„10a. Starosta może pozyskać nieodpłatnie z systemu teleinformatycznego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, przy wykorzystaniu systemów teleinformatycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy, informacje w celu ustalenia okoliczności, o których mowa w ust. 6 pkt 3 i 4, dotyczących pomocnika rolnika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, będącego cudzoziemcem.”;
 - c) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Uprawnienia określone w ust. 8, 10 i 10a przysługują organowi wyższego stopnia w postępowaniu odwoławczym.”;
- 3) w art. 90c w ust. 11 w pkt 8 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w celu pozyskiwania informacji dotyczących umów o pomocy przy zbiorach, o której mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, zawieranych z cudzoziemcami.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 66 w ust. 1 w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) rolnikami lub ich domownikami, lub pomocnikami rolnika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników,”;
- 2) w art. 80 ust. 3a otrzymuje brzmienie:
„3a. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne domowników rolników prowadzących działalność wyłącznie w zakresie działów specjalnych oraz pomocników rolników stanowi kwota 33,4% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Składka od nowej podstawy wymiaru obowiązuje od dnia 1 kwietnia danego roku.”;
- 3) w art. 86 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:
„7. W celu opłacenia przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego składki zdrowotnej za pomocnika rolnika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, rolnik jest obowiązany, bez uprzedniego wezwania, przekazać środki z tytułu tej składki za dany miesiąc w terminie do 15. dnia następnego miesiąca.”.

Art. 5. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 83 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 83 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 3, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2018 r.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz niektórych innych ustaw ma na celu uregulowanie kwestii związanych z zabezpieczeniem społecznym pomocników rolnika przy zbiorach w gospodarstwie rolnym poprzez określenie nowego rodzaju umowy cywilno-prawnej o pomocy przy zbiorach w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Dodatkowo w przepisach tego projektu ustawy zostały przygotowane zmiany w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego i podatku dochodowego od osób fizycznych, które będą się odnosić do pomocników rolnika. Zaproponowano również zmiany dotyczące procesu wyboru członków do Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników i wydatkowania środków z Funduszu Składkowego.

Sadownictwo i ogrodnictwo to działy rolnictwa, w których największy nakład pracy przypada na okres zbiorów, tj. od maja do listopada. Dotyczy to szczególnie gatunków, których owoce (lub inne części jadalne, jak np. w przypadku pieczarek czy kalafiorów) dojrzewają jednocześnie w krótkim okresie i muszą być zbierane ręcznie z uwagi na ich przeznaczenie - na rynek produktów świeżych. Produkty takie muszą się charakteryzować wysoką jakością. Większość owoców i warzyw to produkty delikatne i nietrwałe, dlatego nie mogą być zbierane mechanicznie. Zbiór ręczny jest bardzo pracochłonny. Koszty zbioru ręcznego stanowią, w zależności od gatunku rośliny, od 70% do nawet 85% nakładów ponoszonych w całym cyklu produkcji.

Problem zwiększonego zapotrzebowania na pracę ręczną w krótkim okresie dotyczy zwłaszcza producentów truskawek, malin, jabłek, borówki wysokiej, wiśni, pomidorów, ogórków, papryki, pieczarek, cukinii i kalafiorów, śliwek, gruszek, czereśni, brzoskwiń. Dodatkowym czynnikiem powodującym spiętrzenie prac w okresie zbiorów są warunki pogodowe. Uprawa większości gatunków, których owoce zbierane są ręcznie, jest prowadzona w otwartym gruncie. W czasie deszczowej pogody, a także bezpośrednio po niej, nie jest możliwy zbiór owoców.

W konsekwencji następuje zwiększenie intensywności prac przy zbiorach w krótkich okresach. W przypadku uprawy pieczarek, pomimo, że jest ona prowadzona w specjalnych pomieszczeniach (pieczarkarniach), a nie w otwartym gruncie, owocniki tych grzybów są zbierane w każdym cyklu uprawy w tzw. rzutach. Jednorazowo w rzucie zbiera się duże ilości grzybów.

Plantatorzy owoców i warzyw potrzebują więc w trakcie dojrzewania owoców i warzyw znacznej liczby osób do pomocy przy zbiorach.

Argumentem przemawiającym za przygotowaniem regulacji w zakresie umowy o pomocy przy zbiorach, jest nagminne stosowanie przy pracach w rolnictwie umów o dzieło, które nie przystają do charakteru pracy osób zatrudnionych przy zbiorach i nie są one oskładkowane. Przyjęcie zryczałtowanej formy oskładkowania pozwoli przede wszystkim na obniżenie kosztów pracy oraz znaczne ograniczenie obowiązków rolnika o charakterze administracyjnym.

Proponowana ustawa wychodzi naprzeciw postulatom środowiska rolniczego co do wsparcia rolników przy zbiorach owoców i warzyw, podczas których występuje znaczne spiętrzenie prac.

Projektowa ustawa zakłada, że podstawą świadczenia pomocy będzie umowa o pomocy przy zbiorach zawarta pomiędzy rolnikiem prowadzącym gospodarstwo rolne a osobą

świadcząca pomoc przy zbiorach, zwaną pomocnikiem. Świadczenie pomocy przy zbiorach będzie świadczeniem odpłatnym. Umowa o pomocy przy zbiorach będzie stosowana w przypadku pomocy świadczonej przy zbiorach, która obejmuje czynności bezpośrednio związane ze zbiorem owoców i warzyw jak i późniejszym ich sortowaniem i przygotowaniem do sprzedaży. Zbiór owoców obejmuje takie czynności jak zrywanie owoców lub warzyw z drzew, krzewów lub innych roślin, np. truskawek, papryki czy pomidorów, wycinanie, np. pieczarek, a także zbieranie warzyw bezpośrednio z ziemi, np. cebuli. Podczas zbioru np. kapusty i kalafiorów usuwa się zbędne części roślin, tj. korzeń i warstwę zewnętrznych liści. Ta czynność wymaga posłużenia się nożem. Ponadto możliwe jest zbieranie owoców z ziemi, głównie jabłek i śliwek, z przeznaczeniem dla przemysłu. Sortowanie wg wielkości i podział na klasy jakości można przeprowadzać w trakcie zbioru (truskawki, borówki) jak i w późniejszym czasie w sortowniach np. jabłka, gruszki. Zebrane owoce i warzywa umieszcza się w pojemnikach i skrzyniach lub ładuje na transportery. Czynności przygotowania do sprzedaży mogą obejmować mycie i czyszczenie owoców oraz pakowanie w opakowaniach dostosowanych do odbiorcy, układanie na palety i w zależności od potrzeby foliowanie. Przygotowanie pomieszczeń do przechowywania owoców i warzyw obejmuje mycie i odkażanie ścian i podłóg. Umowa o pomocy przy zbiorach na odpłatne wykonywanie wyżej wymienionych czynności będzie zawierana na okres nie dłuższy niż 90 dni w ciągu roku kalendarzowego.

W ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników wprowadzone zostały zmiany polegające na tym, że rozszerzono zakres podmiotowy tych regulacji o pomocników rolnika, którymi mogą być również osoby przebywające na terytorium RP na podstawie zezwolenia na pracę, co zostało uregulowane w art. 1 pkt 1 projektu ustawy. W pkt 3 i 4 w art. 1 projektu ustawy, uregulowane zostało, że pomocnik rolnika będzie uprawniony do jednorazowego odszkodowania z ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego. Rolnik w którego gospodarstwie będzie pomocnik wykonywał czynności określone w umowie o pomocy przy zbiorach, zobowiązany będzie do opłacania za niego składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie. Pomocnik rolnika będzie podlegał temu ubezpieczeniu tylko przez okres 90 dni w roku kalendarzowym, a zatem okres opłacania składki na to ubezpieczenie będzie krótki, a ryzyko ulegnięcia wypadkowi proporcjonalnie większe w stosunku do osób stale pracujących w gospodarstwie rolnym, chociażby ze względu na brak doświadczenia w tym zakresie. Z tego względu wysokość składki będzie odpowiadać trzykrotności kwoty ustalonej w sposób określony w art. 7 ust. 3, przy takim samym zakresie przysługujących świadczeń z tego ubezpieczenia. Składka będzie opłacana jednorazowo za cały okres trwania umowy o pomocy przy zbiorach.

W przypadku zwiększenia wysokości miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie, w okresie podlegania temu ubezpieczeniu, rolnik jest obowiązany bez wezwania, do dopłaty różnicy w wysokości składki na ubezpieczenie za pomocnika rolnika. Jeśli okres, na który zawarto umowę nie obejmuje pełnych miesięcy, zastosowanie będzie miała reguła określona w art. 8 ust. 2a, zgodnie z którą wysokość składki oblicza się proporcjonalnie do liczby dni podlegania temu ubezpieczeniu. Oznacza to, że za rolnika składka będzie opłacana proporcjonalnie do liczby dni, na które została zawarta umowa o pomocy przy zbiorach.

W projektowanej ustawie doprecyzowana została definicja wypadku przy pracy, która będzie miała zastosowanie do pomocnika rolnika, który będzie uprawniony do jednorazowego odszkodowania w przypadku gdy doszłoby do wypadku w gospodarstwie w związku z wykonywaniem czynności określonych w umowie o pomocy przy zbiorach na terenie gospodarstwa rolnego. Aby ułatwić i usprawnić kwestie związane z ubezpieczeniem

pomocników rolnika, ze względu na krótki okres świadczenia pomocy, rolnik będzie zobowiązany zgłaszać ich do ubezpieczenia w ciągu 3 dni od dnia zawarcia umowy o pomocy przy zbiorach i opłacać składkę za cały okres na który zawarto umowę o pomocy przy zbiorach w ciągu 3 dni od dnia zgłoszenia do ubezpieczenia. Ze względu na to, że czynności wykonywane przez pomocników rolnika będą miały charakter incydentalny w ciągu roku, KRUS nie będzie zobowiązany do wydawania legitymacji dla pomocników rolnika.

Do wynagrodzenia pomocników rolnika z tytułu świadczenia pomocy na podstawie umowy o pomocy przy zbiorach nie będą miały zastosowania przepisy ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847). Umowa o pomocy przy zbiorach nie stanowi umowy wykonywanej w ramach stosunku pracy, ani umowy zlecenia (art. 734 k.c.) lub umowy o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy o zleceniu (art. 750 k.c.). Zgodnie z przepisami ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę obowiązkiem stosowania minimalnej stawki godzinowej są objęte jedynie określone umowy zlecenia (art. 734 k.c.) oraz umowy o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy o zleceniu (art. 750 k.c.). W tym kontekście należy mieć w szczególności na uwadze przepis art. 750 k.c., który wskazuje, że przepisy o zleceniu stosuje się do takich umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami. Projektowana ustawa wprowadzając umowę o pomocy przy zbiorach określa podstawowe prawa i obowiązki stron tej umowy, co pozwala na stwierdzenie, że zawierana umowa nie będzie miała charakteru ww. umów cywilnoprawnych objętych stosowaniem minimalnej stawki godzinowej.

W artykule 67, który dotyczy wyboru Rady Rolników, proponuje się zmianę w ust 1 polegającą na usunięciu konieczności przeprowadzania przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi konsultacji ze zgłaszającymi organizacjami w zakresie wyboru członków Rady (ust.1). Organizacje rolnicze przedstawiając ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa swoich kandydatów do Rady Rolników załączają referencje i w odpowiedni sposób przedstawiają swojego kandydata, co daje Ministrowi RiRW obraz o kandydacie. Decyzja Ministra co do personalnego składu Rady jest jego własną, a referencje mają jedynie charakter pomocniczy.

Natomiast w art. 67 ust 4 pkt 1 proponuje się zmianę polegającą na dodaniu „może” co da ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi fakultatywną możliwość podjęcia decyzji o odwołaniu członka Rady, jeżeli o jego odwołanie wystąpiła organizacja zgłaszająca. Istniejący w chwili obecnej zapis bezwzględnie obliguje ministra właściwego do spraw rozwoju wsi do odwołania członka w tych dwóch przypadkach, co może doprowadzić do zakłócenia prac Rady.

Proponowane zmiany w zakresie powoływania i odwoływania członków Rady Rolników będą miały zastosowanie do przypadków zaistniałych po wejściu w życie projektowanej ustawy, zatem nie ma konieczności uregulowania kwestii z tym związanych w przepisach przejściowych. W dniu 31 grudnia 2016 r. upłynęła IX kadencja Rady Rolników i obecna X kadencja będzie trwać do 2019 r.

Po art. 77 proponuje się dodać nowy przepis – art. 77a, w którym określone zostanie, że ze środków funduszu składkowego mogą być wspierane zadania o charakterze pożytku publicznego na rzecz ubezpieczonych oraz członków ich rodzin w zakresie ochrony i promocji zdrowia, działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, wypoczynku dzieci i młodzieży, ratownictwa i ochrony ludności, zapobiegania wypadkom i nieszczęśliwym zdarzeniom w gospodarstwie rolnym, rehabilitacji leczniczej o charakterze prewencyjnym i restytucyjnym oraz pomocy w zakresie likwidacji szkód zaistniałych w gospodarstwach

rolnych w wyniku klęsk żywiołowych i innych sytuacji kryzysowych. Do uzyskania wsparcia z funduszu składkowego na powyższe działania uprawnione będą organizacje pożytku publicznego, które zgodnie ze statutem prowadzą działalność w danym obszarze na rzecz rolników i członków ich rodzin oraz społeczne i zawodowe organizacje rolników, związki zawodowe rolników i izby rolnicze. Wsparcie udzielne będzie przez Prezesa KRUS, którym pełni funkcję Zarządu Funduszu, w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. 2010r., Nr. 234, poz. 1536 z późn. zm.). Dotychczas zasady wydatkowania tych środków regulowane były jedynie w statucie Funduszu Składkowego.

Ze środków funduszu składkowego będą mogły być współfinansowane programy zdrowotne i programy polityki zdrowotnej, polegające na profilaktyce chorób, w tym chorób zawodowych w rolnictwie, dla ubezpieczonych i świadczeniobiorców oraz członków ich rodzin. Programy te mogą być realizowane przez m.in. instytuty badawcze.

Fundusz składkowy może finansować ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków na rzecz ubezpieczonych i świadczeniobiorców oraz członków ich rodzin, np. ubezpieczenie dla dzieci rolników do 16 roku życia.

Zmiany zaproponowane w art. 79 i 81a ustawy, wynikają z tego, że po wejściu w życie proponowanych rozwiązań powstanie szereg nowych zadań, których dotychczas na rzecz Funduszu Składkowego nie realizowali pracownicy KRUS. W związku z tym zaproponowano wprowadzenie stałego mechanizmu finansowania funduszu motywacyjnego ze środków Funduszu Składkowego w ramach odpisu na fundusz administracyjny, co umożliwi dodatkowe wynagrodzenie pracowników Kasy.

Dodanie do dotychczasowego brzmienia art. 83 zapisu „oraz funduszu prewencji i rehabilitacji” jest podyktowane wynikiem zaleceń pokontrolnych Najwyższej Izby Kontroli „Wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 72 Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz wykonania planów finansowych Funduszu Emerytalno - Rentowego, Funduszu Administracyjnego i Funduszu Prewencji i Rehabilitacji”. Ta zmiana w konsekwencji spowoduje konieczność wydania nowego rozporządzenia w zakresie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, ale dzięki przepisowi przejściowemu określone w art. 2 projektowanej ustawy, do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, zachowują moc dotychczasowe przepisy w tym zakresie. Wprowadzenie ww. zmiany umożliwi podjęcie działań zmierzających do rozpoczęcia lokowania wolnych środków funduszu prewencji i rehabilitacji celem efektywnego zarządzania tymi środkami, przy zachowaniu terminowej realizacji zadań i bezpieczeństwa środków, a tym samym również realizację wniosków pokontrolnych Najwyższej Izby Kontroli.

Zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032, z późn. zm.) związane są z opodatkowaniem dochodów pomocnika rolnika. Zgodnie z proponowanymi przepisami pomocnik rolnika będzie miał obowiązek sporządzenia informacji o przychodach z tytułu przedmiotowej umowy na formularzu według wzoru PIT-8C i przesłać je do urzędu skarbowego w terminie do końca lutego następnego roku podatkowego

Zmiany w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.) uzasadnione są koniecznością zapewnienia KRUS, wojewodzie i staroście dostępu do odpowiednich informacji koniecznych do wykonywania przez każdą z tych instytucji czynności wobec rolnika i pomocnika rolnika.

Zmiany w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1793, z późn. zm.) zmierzają do tego, aby rolnicy za pomocników rolnika opłacali składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości takiej jaka jest przewidziana za domowników rolników prowadzących działalność wyłącznie w zakresie działów specjalnych

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu</p> <p>Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Rafał Romanowski, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Justyna Adamska, naczelnik wydziału zabezpieczenia społecznego, Departament Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej, MRiRW</p>	<p>Data sporządzenia . 10. 2017 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Nr w wykazie prac:</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz niektórych innych ustaw ma na celu uregulowanie kwestii związanych z zabezpieczeniem społecznym pomocników rolnika przy zbiorach w gospodarstwie rolnym. Zaproponowano również zmiany dotyczące procesu wyboru członków do Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników i wydatkowania środków z Funduszu Składkowego, jak również zmiany upoważnienia w art. 83 do wydania rozporządzenia dotyczącego gospodarki finansowej KRUS.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponowane zmiany mają na celu uregulowanie zagadnień związanych z zabezpieczeniem społecznym pomocników rolnika przy zbiorach w gospodarstwie rolnym poprzez określenie nowego rodzaju umowy cywilno-prawnej o pomocy przy zbiorach w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, jak również wprowadzenie odpowiednich zmian w ubezpieczeniu zdrowotnym i podatku dochodowego od osób fizycznych, które będą się odnosić do pomocników rolnika. Argumentem przemawiającym za przygotowaniem regulacji w zakresie umowy o pomocy przy zbiorach, jest nagminne stosowanie przy pracach w rolnictwie umów o dzieło, które nie przystają do charakteru pracy osób zatrudnionych przy zbiorach i nie są one oskładkowane. Przyjęcie zryczałtowanej formy oskładkowania pozwoli przede wszystkim na obniżenie kosztów pracy oraz znaczne ograniczenie obowiązków rolnika o charakterze administracyjnym.

Proponowana ustawa wychodzi naprzeciw postulatom środowiska rolniczego co do wsparcia rolników przy zbiorach owoców i warzyw, podczas których występuje znaczne spiętrzenie prac.

Projektowa ustawa zakłada, że podstawą świadczenia pomocy będzie umowa o pomocy przy zbiorach zawarta pomiędzy rolnikiem prowadzącym gospodarstwo rolne a osobą świadczącą pomoc przy zbiorach, zwaną pomocnikiem. Świadczenie pomocy przy zbiorach będzie świadczeniem odpłatnym. Umowa o pomocy przy zbiorach będzie stosowana w przypadku pomocy świadczonej przy zbiorach, która obejmuje czynności bezpośrednio związane ze zbiorem owoców i warzyw jak i późniejszym ich sortowaniem i przygotowaniem do sprzedaży. Zbiór owoców obejmuje takie czynności jak zrywanie owoców lub warzyw z drzew, krzewów lub innych roślin, np. truskawek, papryki czy pomidorów, wycinanie, np. pieczarek, a także zbieranie warzyw bezpośrednio z ziemi, np. cebuli. Umowa o pomocy przy zbiorach na odpłatne wykonywanie wyżej wymienionych czynności będzie zawierana na okres nie dłuższy niż 90 dni w ciągu roku kalendarzowego.

W ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników wprowadzone zostały zmiany polegające na tym, że rozszerzono zakres podmiotowy tych regulacji o pomocników rolnika, którymi mogą być również osoby przebywające na terytorium RP na podstawie zezwolenia na pracę. Rolnik, w którego gospodarstwie pomocnik będzie wykonywał czynności określone w umowie o pomocy przy zbiorach, zobowiązany będzie do opłacania za niego składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie, ale pomocnik rolnika będzie podlegał temu ubezpieczeniu tylko w zakresie uprawnień do jednorazowego odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. W projektowanej ustawie doprecyzowana została definicja wypadku przy pracy, która będzie miała zastosowanie do pomocnika rolnika. Aby ułatwić i usprawnić kwestie związane z ubezpieczeniem pomocników rolnika, ze względu na krótki okres świadczenia pomocy, rolnik będzie zobowiązany zgłaszać ich do ubezpieczenia w ciągu 3 dni od dnia zawarcia umowy o pomocy przy zbiorach i opłacać składkę za cały okres na który zawarto umowę o pomocy przy zbiorach w ciągu 3 dni od dnia zgłoszenia do ubezpieczenia. Rolnik będzie opłacał również składkę zdrowotną za pomocnika rolnika.

Do wynagrodzenia pomocników rolnika z tytułu świadczenia pomocy na podstawie umowy o pomocy przy zbiorach nie będą miały zastosowania przepisy ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847).

W zakresie, który dotyczy wyboru Rady Rolników, proponuje się zmianę polegającą na usunięciu konieczności przeprowadzania przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi konsultacji ze zgłaszającymi organizacjami w zakresie wyboru członków Rady. Organizacje rolnicze przedstawiając ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa swoich kandydatów do Rady Rolników załączają referencje i w odpowiedni sposób przedstawiają swojego kandydata, co daje Ministrowi RiRW obraz o kandydacie. Decyzja Ministra co do personalnego składu Rady jest jego własną, a

referencje mają jedynie charakter pomocniczy.

Proponuje się również zmianę polegającą na stworzeniu ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi fakultatywnej możliwości podjęcia decyzji o odwołaniu członka Rady, jeżeli o jego odwołanie wystąpiła organizacja zgłaszająca. Istniejący w chwili obecnej zapis bezzwzględnie obliguje ministra właściwego do spraw rozwoju wsi do odwołania członka w tych dwóch przypadkach, co może doprowadzić do zakłócenia prac Rady.

Po art. 77 proponuje się dodać nowy przepis – art. 77a, w którym określone zostanie, że ze środków funduszu składkowego mogą być wspierane zadania o charakterze pożytku publicznego na rzecz ubezpieczonych oraz członków ich rodzin w zakresie ochrony i promocji zdrowia, działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, wypoczynku dzieci i młodzieży, ratownictwa i ochrony ludności, zapobiegania wypadkom i nieszczęśliwym zdarzeniom w gospodarstwie rolnym, rehabilitacji leczniczej o charakterze prewencyjnym i restytucyjnym oraz pomocy w zakresie likwidacji szkód zaistniałych w gospodarstwach rolnych w wyniku klęsk żywiołowych i innych sytuacji kryzysowych. Do uzyskania wsparcia z funduszu składkowego na powyższe działania uprawnione będą organizacje pożytku publicznego, które zgodnie ze statutem prowadzą działalność w danym obszarze na rzecz rolników i członków ich rodzin oraz społeczne i zawodowe organizacje rolników, związki zawodowe rolników i izby rolnicze. Wsparcie udzielne będzie przez Prezesa KRUS, którym pełni funkcję Zarządu Funduszu, w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. 2010r., Nr. 234, poz. 1536 z późn. zm.). Dotychczas zasady wydatkowania tych środków regulowane były jedynie w statucie Funduszu Składkowego.

Ze środków funduszu składkowego będą mogły być współfinansowane programy zdrowotne i programy polityki zdrowotnej, polegające na profilaktyce chorób, w tym chorób zawodowych w rolnictwie, dla ubezpieczonych i świadczeniobiorców oraz członków ich rodzin. Programy te mogą być realizowane przez m.in. instytuty badawcze.

Fundusz składkowy może finansować ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków na rzecz ubezpieczonych i świadczeniobiorców oraz członków ich rodzin, np. ubezpieczenie dla dzieci rolników do 16 roku życia.

Dodanie do dotychczasowego brzmienia art. 83 zapisu „oraz funduszu prewencji i rehabilitacji” jest podyktowane wynikiem zaleceń pokontrolnych Najwyższej Izby Kontroli „Wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 72 Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz wykonania planów finansowych Funduszu Emerytalno - Rentowego, Funduszu Administracyjnego i Funduszu Prewencji i Rehabilitacji”. Ta zmiana w konsekwencji spowoduje konieczność wydania nowego rozporządzenia w zakresie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, ale dzięki przepisowi przejściowemu określone w art. 2 projektowanej ustawy, do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, zachowują moc dotychczasowe przepisy w tym zakresie. Wprowadzenie ww. zmiany umożliwi podjęcie działań zmierzających do rozpoczęcia lokowania wolnych środków funduszu prewencji i rehabilitacji celem efektywnego zarządzania tymi środkami, przy zachowaniu terminowej realizacji zadań i bezpieczeństwa środków, a tym samym również realizację wniosków pokontrolnych Najwyższej Izby Kontroli.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

We **Francji** w zakresie zatrudnienia w rolnictwie stosowana jest szczególna umowa o pracę: umowa o pracę przy winobraniu (contrat vendanges). Jest to umowa stosowana wyłącznie przy pracy podczas zbiorów. Umowa ta może być zawarta maksymalnie na okres do jednego miesiąca i po wygaśnięciu bezzwłocznie zawarta następna. Umowy o pracę przy winobraniu nie można przedłużać, można natomiast w ciągu jednego roku zawrzeć drugą umowę też maksymalnie na miesiąc, albo większą umową liczbę umów na krótsze okresy np. 1 tydzień. Liczba umów przy winobraniu oraz pracodawców dla jednego pracownika nie podlega ograniczeniu, o ile suma okresów umów nie przekracza łącznie 2 miesięcy w ciągu roku kalendarzowego. Umowa musi być zawarta na piśmie, najpóźniej w ciągu dwóch dni od podjęcia zatrudnienia. W ramach tej umowy mogą być wykonywane wyłącznie prace w zakresie przygotowania i realizacji zbiorów tj. zbiór winogron i noszenie koszy, oraz prace sortownicze i czyszczenie sprzętu.

W **Niemczech**, na potrzeby pracy sezonowej stworzono możliwość tzw. krótkotrwałego zatrudnienia (do 3 miesięcy lub 70 dni roboczych w roku, wynagrodzenie nie może przekroczyć 450 EUR miesięcznie). Pracownicy zatrudnieni w oparciu o te umowy są zwolnieni ze składek na ubezpieczenie zdrowotne, pielęgnacyjne i na wypadek bezrobocia. Jest to jednakże forma zatrudnienia przewidziana jako dorywcza i dodatkowa. Pracownicy sezonowi mogą w Niemczech odprowadzać zryczałtowaną 5% składkę podatku dochodowego od wynagrodzenia, pod warunkiem, że są zatrudnieni w rolnictwie lub leśnictwie przez okres maksymalnie 180 dni w roku, wykonują prace typowe dla działalności rolniczej, otrzymują stawkę godzinową nie przekraczającą 12 EUR. Pracodawca jest zobowiązany do ubezpieczenia pracownika sezonowego, chyba, że pracownik jest już ubezpieczony w kraju pochodzenia. Do obowiązków pracodawcy należy również ubezpieczenie pracownika od wypadków na okres zatrudnienia. W przypadku tzw. krótkotrwałego zatrudnienia, pracodawca jest zobowiązany jedynie do wykupienia dla pracownika ubezpieczenia od wypadku.

W **Austrii** w szczególności w odniesieniu do rolnictwa, zamiast pojęcia stosunku pracy i umowy o pracę używa się szerszego pojęcia „stosunku świadczenia usługi” i odpowiednio „umowy o świadczeniu usługi”. Umowa o świadczenie usługi zawarta może być na czas określony lub na czas nieokreślony. Dla pracowników sezonowych z państw trzecich udzielana jest zgoda na zatrudnienie maksymalnie na okres 6 miesięcy. W sektorze rolniczym występuje możliwość zatrudnienia tzw. pomocników przy zbiorach, maksymalnie na okres do 6 tygodni. W odniesieniu do tzw. pomocników przy zbiorach obowiązkowe ubezpieczenie społeczne obejmuje ubezpieczenie zdrowotne i ubezpieczenie od nieszczęśliwego wypadku. Podatku dochodowego nie odprowadza się od wynagrodzeń miesięcznych poniżej 1 011 EUR.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pracownicy sezonowi	500 000		Podleganie ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu w ograniczonym zakresie oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu
(dodaj/usuń)			
(dodaj/usuń)			
(dodaj/usuń)			

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	193
budżet państwa	0	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	193
JST												
Fundusz Składkowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników	0											
KRUS - składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie		63	63	63	63	63	63	63	63	63	63	630
NFZ- składki na ubezpieczenie zdrowotne		198	198	198	198	198	198	198	198	198	198	1 980
Wydatki ogółem		46,1	46,1	46,1	46,1	46,1	46,1	46,1	46,1	46,1	46,1	461
budżet państwa	0	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5	245
JST												
Fundusz Składkowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników	0	21,6	21,6	21,6	21,6	21,6	21,6	21,6	21,6	21,6	21,6	216
Saldo ogółem												
budżet państwa	0											
JST												
Fundusz Składkowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników	0											

Źródła finansowania	<p>Wdrożenie zmian w ustawie będzie generować koszty w budżecie państwa. Zwiększenie o 24,5 mln zł wraz z pochodnymi funduszu wynagrodzeń dla KRUS wynika z konieczności podwyższenia wynagrodzeń pracowników oraz zwiększenia planu zatrudnienia o 100 etatów - do poziomu 6400 etatów. Część kosztów związanych z podwyższeniem poziomu wynagrodzeń pracowników KRUS do poziomu umożliwiającego realizację nowych zadań tj. o 21,6 mln zł (z pochodnymi) proponuje się sfinansować z funduszu administracyjnego KRUS poprzez zwiększenie odpisu na fundusz motywacyjny na poziomie co najmniej 4 % planowanych wydatków Funduszu Składkowego. Powyższy wzrost zostanie częściowo pokryty ze składek na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie odprowadzanych za pomocników rolnika.</p>
---------------------	---

<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Przyjęte założenia w przypadku KRUS:</p> <p>1) Miesięczna składka na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie została przyjęta na poziomie 3-krotności składki obowiązującej w III kw.2017 r. należnej za osoby podlegające temu ubezpieczeniu w ograniczonym zakresie i kwota ta jest niezmienna dla kolejnych lat.</p> <p>"2) Oszacowana miesięczna liczba pomocników, z którymi rolnik podlegający ubezpieczeniu w KRUS zawarł umowę o pomocy przy zbiorach w gospodarstwie rolnym na okres 3 miesiące stanowić może około 500 tys. osób (dane zaprezentowane przez Pana Ryszarda Zarudzkiego Podsekretarza Stanu w MR i RW na posiedzeniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 126 z dnia 9 marca 2017 r.) Jednocześnie przyjęto, że oszacowana liczba pomocników jest niezmienna w skali roku oraz dla kolejnych lat. "</p> <p>3) Liczba pomocników jest niezmienna mimo zmian zachodzących w związku z ustaniem okresu podlegania z tego tytułu ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu w ograniczonym zakresie (np. zakończenie umowy o pomocy) i obejmowaniem tym ubezpieczeniem pomocników spełniających warunki do podlegania z tego tytułu.</p> <p>4) Wzrost fundusz na wynagrodzenia pracowników KRUS z budżetu państwa oraz zwiększenie odpisu na fundusz motywacyjny pozwoli na zrekompensowanie pracownikom w poszczególnych kwartałach roku kalendarzowego dodatkowej pracy wykonywanej na rzecz Funduszu Składkowego, w szczególności w okresach wzmożonego zawierania umów o pomoc przy zbiorach. Pozwoli również na zmniejszenie znaczących dysproporcji między wynagrodzeniami pracowników Kasy, a pracownikami podobnych instytucji, zatrzymanie w Kasie doświadczonych pracowników oraz ułatwi pozyskiwanie nowych pracowników posiadających wystarczające kompetencje do realizacji zadań Kasy.</p> <p>Przyjęte założenia w przypadku NZF:</p> <p>1) Miesięczna składka na ubezpieczenie zdrowotne została przyjęta na poziomie składki dla domownika w działach specjalnych produkcji rolnej w 2017 r., tj. 132 zł (podstawę wymiaru składki stanowi kwota 33.4% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku) i kwota ta jest niezmienna dla kolejnych lat.</p> <p>2) Oszacowana miesięczna liczba pomocników, z którymi rolnik podlegający ubezpieczeniu w KRUS zawarł umowę o pomocy przy zbiorach w gospodarstwie rolnym na okres 3 miesiące stanowić może około 500 tys. osób (dane zaprezentowane przez Pana Ryszarda Zarudzkiego Podsekretarza Stanu w MR i RW- posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 126 z dnia 9 marca 2017 r.) Jednocześnie przyjęto, że oszacowana liczba pomocników jest niezmienna w skali roku oraz dla kolejnych lat.</p> <p>3) Liczba pomocników jest niezmienna mimo zmian zachodzących w związku z ustaniem okresu podlegania z tego tytułu ubezpieczeniu zdrowotnemu (np. zakończenie umowy o pomocy) i obejmowaniem tym ubezpieczeniem pomocników spełniających warunki do podlegania z tego tytułu.</p>
---	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

	(dodaj/usuń)						
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe						
	(dodaj/usuń)						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Podwyższenie funduszu wynagrodzeń w związku z nałożeniem dodatkowych zadań i zwiększenie środków na kwartalne nagrody z funduszu motywacyjnego pozytywnie wpłynie na funkcjonowanie gospodarstw domowych pracowników Kasy poprzez zwiększenie ich dochodów. Ponadto zwiększy motywację do pracy i zaangażowanie pracowników w obsługę ubezpieczeń społecznych rolników, jak również ułatwi rekrutację nowych pracowników.					
	(dodaj/usuń)						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana regulacja może przyczynić się do większej ochrony polskiego rynku pracy. W znacznym stopniu ograniczy stosowanie umów o dzieło, które nie przystają do charakteru pracy osób zatrudnionych przy zbiorach.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: brak wpływu	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane wejście w życie tej regulacji, nastąpi po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

--